

ΠΡΑΞΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ /..2014

Θέμα: Θέσπιση του Κώδικα Δεοντολογίας του Ν. 4224/2013

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) το άρθρο 55Α του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος,
- β) το Ν. 4224/2013 (ΦΕΚ Α΄ 288) και ιδίως το άρθρο 1, παρ. 2 αυτού,
- γ) την υπ' αριθμ. [...] απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΦΕΚ Α΄ [...]) για τον ορισμό του συνεργάσιμου δανειολήπτη,
- δ) την υπ' αριθμ. [...] απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΦΕΚ Α΄ [...]) για τον ορισμό των εύλογων δαπανών διαβίωσης,
- ε) το Ν. 3601/2007 (ΦΕΚ Α΄ 178) και ιδίως τα άρθρα 16 και 25, παρ. 4 έως 6 αυτού,
- στ) την υπ' αριθμ. ΕΒΑ-Ορ-2013-03 «Γνώμη της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών για τις βέλτιστες πρακτικές για την μεταχείριση των οφειλετών που έχουν παράσχει εμπράγματα εξασφαλίσεις και βρίσκονται σε δυσκολία αποπληρωμής»,
- ζ) την ΠΕΕ [υπό έκδοση] «Πλαίσιο εποπτικών υποχρεώσεων για τη διαχείριση των δανείων σε καθυστέρηση και των μη εξυπηρετούμενων δανείων»
- η) το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκύπτει δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

Να θεσπίσει τον ακόλουθο Κώδικα Δεοντολογίας (στο εξής Κώδικας), κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 4224/2013, ως εξής:

A. Πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του Κώδικα εφαρμόζονται από κάθε ίδρυμα το οποίο παρέχει πιστώσεις στην Ελλάδα δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 2, και των άρθρων 13, 14, 15, 18 και 20 του Ν. 3601/2007.

B. Ορισμοί

Για τους σκοπούς εφαρμογής του Κώδικα υιοθετούνται οι έννοιες του «συνεργάσιμου δανειολήπτη» και των «εύλογων δαπανών διαβίωσης», όπως έχουν ορισθεί με την υπ' αριθμ. [...] απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.

Ως δάνειο για τους σκοπούς του Κώδικα νοείται κάθε μορφής οφειλή έναντι ιδρύματος που εφαρμόζει τον Κώδικα.

Γ. Γενικές αρχές

Με τον Κώδικα θεσπίζονται οι γενικές αρχές συμπεριφοράς και υιοθετούνται βέλτιστες πρακτικές, οι οποίες έχουν στόχο την ενίσχυση του κλίματος εμπιστοσύνης, την αμοιβαία δέσμευση και την ανταλλαγή μεταξύ δανειολήπτη και ιδρύματος της αναγκαίας πληροφόρησης, προκειμένου κάθε πλευρά να είναι σε θέση να σταθμίσει τα οφέλη ή τις συνέπειες εναλλακτικών λύσεων εξυπηρέτησης (λύσεις ρύθμισης) ή οριστικού διακανονισμού (λύσεις οριστικής διευθέτησης) των δανείων σε καθυστέρηση ή των μη εξυπηρετούμενων δανείων, με τελικό σκοπό, να διασφαλιστεί η επιλογή της καταλληλότερης, κατά περίπτωση, λύσης.

Δ. Στρατηγική, πολιτικές, διαδικασίες και οργανωτικές δομές ιδρυμάτων

Κάθε ίδρυμα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Κώδικα, οφείλει:

(α) Να θεσπίσει λεπτομερώς καταγεγραμμένη **Διαδικασία Επίλυσης Καθυστερήσεων (στο εξής Δ.Ε.Κ.)**, με κατηγοριοποίηση δανείων και δανειοληπτών, κατάλληλη για την πιστή τήρηση του παρόντος Κώδικα, στην οποία εντάσσεται απαραίτητως και λεπτομερώς καταγεγραμμένη **Διαδικασία Εξέτασης Ενστάσεων (στο εξής Δ.Ε.Ε.)**, σύμφωνα με την παρ. 5 της ενότητας ΣΤ του Κώδικα.

(β) Να διασφαλίζει ότι η Δ.Ε.Κ. επιτρέπει χειρισμό κάθε μεμονωμένης περίπτωσης δανειολήπτη, αξιοποιώντας κάθε διαθέσιμη πληροφόρηση.

(γ) Να λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για τη διασφάλιση των κανόνων διαφάνειας και κατάλληλης ενημέρωσης του δανειολήπτη.

(δ) Να συστήσει **Επιτροπή Ενστάσεων** από τουλάχιστον τρία ανώτερα στελέχη. Η Επιτροπή Ενστάσεων θα πρέπει να υποστηρίζεται από επαρκείς πόρους (υποδομή και προσωπικό). Τόσο τα μέλη της Επιτροπής όσο και το ανθρώπινο δυναμικό της είναι ανεξάρτητα από τις λειτουργίες χορήγησης, έγκρισης και ελέγχου πιστοδοτήσεων, καθώς και από τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων. Τουλάχιστον ένα μέλος της Επιτροπής Ενστάσεων είναι ανεξάρτητο και από τη Μονάδα Διαχείρισης Καθυστερήσεων του ιδρύματος. Σε κάθε περίπτωση που η Επιτροπή Ενστάσεων εξετάζει συγκεκριμένη ένσταση, για την οποία μέλος της θεωρεί ότι υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ αυτού και του δανειολήπτη ή αυτού και του ιδρύματος, οφείλει να το δηλώσει εγγράφως και να ζητήσει να αντικατασταθεί ή να απέχει από τη λήψη απόφασης επί της συγκεκριμένης ένστασης.

(ε) Να διαθέτει προσωπικό, σε επαρκή αριθμό, ανάλογα με τον αριθμό εξυπηρετούμενων πελατών σε κάθε κατάσταση, με κατάλληλη κατάρτιση, δεξιότητες και επικοινωνιακές ικανότητες για να χειρίζεται αποτελεσματικά περιπτώσεις που εμπίπτουν στον Κώδικα. Προς το σκοπό αυτό, το ίδρυμα σχεδιάζει κατάλληλα προγράμματα εκπαίδευσης/επιμόρφωσης.

(στ) Το προσωπικό της ως άνω περίπτωσης (ε) θα πρέπει να εντάσσεται οργανικά στη Λειτουργία Διαχείρισης Καθυστερήσεων, υποκείμενο στις απαιτήσεις ανεξαρτησίας που θέτει η ΠΕΕ [υπό έκδοση].

Ε. Πολιτική και Διαδικασίες Επικοινωνίας

1. Κάθε ίδρυμα προβαίνει, κατ' ελάχιστον, στα εξής:

(α) Θεσπίζει λεπτομερώς καταγεγραμμένες πολιτικές και διαδικασίες επικοινωνίας για τις περιπτώσεις που καλύπτει ο Κώδικας.

(β) Τυποποιεί στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό το περιεχόμενο της σχετικής επικοινωνίας, επιδιώκοντας να είναι αυτό σαφές, διαφωτιστικό, ορθό και εύληπτο.

(γ) Προσαρμόζει τη συχνότητα και το περιεχόμενο της επικοινωνίας, αναλόγως του χρόνου καθυστέρησης.

(δ) Διασφαλίζει ότι κάθε επικοινωνία με τον δανειολήπτη πραγματοποιείται έγκαιρα.

(ε) Διασφαλίζει ότι η επικοινωνία διεξάγεται με ειλικρίνεια και πνεύμα καλής συνεργασίας, ενθαρρύνοντας τη νέα επικοινωνία.

(στ) Διασφαλίζει ότι η επικοινωνία με τον δανειολήπτη γίνεται σε λογικές ώρες, εκτός εάν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά.

(ζ) Τηρεί τις αρχές της εμπιστευτικότητας και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων του δανειολήπτη.

(η) Ενημερώνει εγκαίρως τον δανειολήπτη, εγγράφως, τόσο για την τυχόν ανάθεση σε οποιονδήποτε διαμεσολαβητή ή άλλο τρίτο πρόσωπο να ενεργεί κατ' εντολή και για λογαριασμό του ιδρύματος όσο και για το περιεχόμενο και τους όρους ανάθεσης.

(θ) Μεριμνά για την κατάλληλη εκπαίδευση των αρμόδιων υπαλλήλων, προκειμένου να διασφαλιστεί επικοινωνία σε υψηλό επαγγελματικό επίπεδο.

(ι) Διαθέτει χωριστά σημεία επικοινωνίας για την υποδοχή ερωτημάτων, την παραλαβή δηλώσεων, εγγράφων και δικαιολογητικών καθώς και για τη διεξαγωγή της επικοινωνίας, ειδικά για της ανάγκες εφαρμογής του παρόντος Κώδικα.

(ια) Παρέχει ενημερωτικό υλικό σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή σε διακριτή ενότητα στο διαδικτυακό τόπο του ιδρύματος, ειδικά για τα δάνεια σε καθυστέρηση, εύκολα προσβάσιμη, διαμορφωμένη σε περιβάλλον «φιλικό» προς τον δανειολήπτη, συμπεριλαμβανομένου και του Ενημερωτικού Φυλλαδίου της παρ. 2 κατωτέρω.

2. Κάθε ίδρυμα διαθέτει «Ενημερωτικό Φυλλάδιο προς τους Δανειολήπτες με οικονομικές δυσχέρειες», σε απλή γλώσσα. Το ανωτέρω Ενημερωτικό Φυλλάδιο καθίσταται διαθέσιμο τόσο σε έντυπη μορφή (απαραιτήτως στα καταστήματα του ιδρύματος και μέσω ταχυδρομικής αποστολής, κατ' ελάχιστον όπου προβλέπεται ρητά στον Κώδικα αλλά και κατά την κρίση του ιδρύματος ανεξαρτήτως ρητής πρόβλεψης στον Κώδικα) όσο και σε ηλεκτρονική μορφή στο διαδικτυακό τόπο του ιδρύματος. Το ανωτέρω Ενημερωτικό Φυλλάδιο περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

(α) Επεξήγηση των εννοιών του συνεργάσιμου δανειολήπτη και τις οικονομικές και νομικές επιπτώσεις της μη συνεργασίας.

(β) Περιγραφή της **Δ.Ε.Κ.**

(γ) Συνοπτική περιγραφή των λύσεων ρύθμισης ή και οριστικής διευθέτησης που προσφέρονται από το ίδρυμα στους δανειολήπτες και των γενικών κριτηρίων επί τη βάση των οποίων αξιολογείται, κατά περίπτωση, η καταλληλότητα των λύσεων καθώς και γνωστοποίηση του ενδεχόμενου ή εν λόγω αξιολόγηση να μην οδηγήσει σε λύση ρύθμισης.

(δ) Πληροφόρηση σχετικά με τους φορείς, στους οποίους διαβιβάζονται τα στοιχεία που σχετίζονται με τις καθυστερούμενες καταβολές του δανειολήπτη.

(ε) Γνωστοποίηση των φορέων (με τις ταχυδρομικές και ηλεκτρονικές διευθύνσεις), στους οποίους ο δανειολήπτης μπορεί να αποταθεί για συμβουλευτική συνδρομή.

(στ) Συνοπτική περιγραφή της πολιτικής και των διαδικασιών επικοινωνίας του ιδρύματος.

(ζ) Περιγραφή της **Δ.Ε.Ε.** με αναφορά στο δικαίωμα του δανειολήπτη να υποβάλλει παράπονα ή ένσταση έναντι των αποφάσεων του ιδρύματος, σύμφωνα με την ενότητα ΣΤ.5 κατωτέρω, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας και του χρονικού πλαισίου για την υποβολή του παραπόνου ή της ένστασης.

(η) Ενημέρωση σχετικά με τη δυνατότητα ενεργοποίησης νομικής/δικαστικής διαδικασίας και για την πιθανότητα να παραμείνει ο δανειολήπτης υπόχρεος για τυχόν υφιστάμενο ανεξόφλητο υπόλοιπο, το οποίο θα συνεχίσει να εκτοκίζεται (ενημερώνοντας για τον τρόπο διαμόρφωσης του επιτοκίου), ανεξάρτητα από τη ρευστοποίηση τυχόν εμπράγματων εξασφαλίσεων ή τη δέσμευση άλλων περιουσιακών στοιχείων.

3. Κάθε ίδρυμα οφείλει να διαθέτει τόσο σε κάθε κατάστημά του (σε έντυπη μορφή) όσο και στο διαδικτυακό τόπο του (σε ηλεκτρονική μορφή) την Τυποποιημένη Οικονομική Κατάσταση που προβλέπεται στην Ενότητα ΣΤ.2 κατωτέρω.

ΣΤ. Διαδικασία Επίλυσης Καθυστερήσεων (Δ.Ε.Κ.)

Κάθε ίδρυμα εφαρμόζει τα ακόλουθα στάδια κατά το χειρισμό δανειοληπτών που παρουσιάζουν καθυστερήσεις, καθώς και σε περιπτώσεις με ενδείξεις πιθανής καθυστέρησης:

Στάδιο 1: Επικοινωνία με τον δανειολήπτη.

Στάδιο 2: Συγκέντρωση οικονομικών και άλλων πληροφοριών.

Στάδιο 3: Αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων.

Στάδιο 4: Πρόταση των κατάλληλων λύσεων στον δανειολήπτη.

Στάδιο 5: Διαδικασία εξέτασης ενστάσεων.

1. Στάδιο 1: Επικοινωνία με τον δανειολήπτη

Κάθε ίδρυμα επιδιώκει την όσο το δυνατόν πιο έγκαιρη επικοινωνία με τον δανειολήπτη, δηλαδή αμέσως μόλις παρουσιαστούν οι καθυστερήσεις ή παρατηρηθούν οποιεσδήποτε προειδοποιητικές ενδείξεις πιθανής καθυστέρησης.

(α) Επικοινωνία που αφορά δάνειο με ενδείξεις πιθανής καθυστέρησης

- (αα) Δανειολήπτης, ο οποίος αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες ή έχει βάσιμες εκτιμήσεις ότι πρόκειται να αντιμετωπίσει οικονομικές δυσκολίες στο μέλλον και ο οποίος, ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, εκτιμά ότι πρόκειται να εισέλθει ή είναι πιθανόν να εισέλθει σε κατάσταση καθυστέρησης, δηλώνει εγγράφως στο ίδρυμα ότι επιθυμεί να ενταχθεί στις διατάξεις της Δ.Ε.Κ.
- (ββ) Εφόσον το ίδρυμα έχει βάσιμες εκτιμήσεις ότι ο οφειλέτης αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες ή έχει βάσιμες εκτιμήσεις ότι πρόκειται να αντιμετωπίσει οικονομικές δυσκολίες στο μέλλον και ότι, ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, πρόκειται να εισέλθει ή είναι πιθανόν να εισέλθει σε κατάσταση καθυστέρησης, επιχειρεί επικοινωνία με τον δανειολήπτη συμβουλευτικού χαρακτήρα με επίκεντρο τη διερεύνηση των αιτιών που ανέκυψαν και μπορεί να οδηγήσουν σε καθυστερήσεις ώστε να εξετασθούν έγκαιρα τυχόν εναλλακτικές. Συνέχιση της επικοινωνίας, μέσω τηλεφώνου ή σε κατ' ιδίαν συνάντηση, γίνεται εφόσον συναινέσει ο δανειολήπτης. Σε αντίθετη περίπτωση, η συνέχιση της επικοινωνίας με πρωτοβουλία του ιδρύματος μπορεί να γίνεται σε έγγραφη μορφή.

Η επικοινωνία σε αυτό το στάδιο συνοδεύεται με αποστολή του Ενημερωτικού Φυλλαδίου της ενότητας Ε.2 ανωτέρω και καθορισμό του «Ειδικού Σημείου Επικοινωνίας» για τις περαιτέρω επαφές.

(β) Επικοινωνία που αφορά δάνειο σε αρχική καθυστέρηση

- (αα) Σε περίπτωση μη ολοσχερούς καταβολής δόσης, σύμφωνα με το προσυμφωνημένο χρονοδιάγραμμα, το ίδρυμα οφείλει να προβεί στις ενέργειες της ανωτέρω ενότητας (α).
- (ββ) Αν η καθυστέρηση υπερβεί τις τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες και επί πλέον παρέλθουν δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες χωρίς ο δανειολήπτης να ανταποκριθεί στην ειδοποίηση που έχει λάβει, το ίδρυμα οφείλει να αποστείλει γραπτή ειδοποίηση στον δανειολήπτη εντός των επόμενων δέκα (10) εργασίμων ημερών.
- (γγ) Η γραπτή ειδοποίηση περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:
- (i) Την ημερομηνία κατά την οποία η οφειλή περιέπεσε σε καθυστέρηση.
 - (ii) Τον αριθμό και το συνολικό ύψος των δόσεων (περιλαμβανομένων και των τμηματικών καταβολών) που είναι ληξιπρόθεσμες και το άληκτο υπόλοιπο της οφειλής.
 - (iii) Ενημέρωση για την ένταξη του δανειολήπτη στο πλαίσιο της Δ.Ε.Κ.
 - (iv) Το «Ειδικό Σημείο Επικοινωνίας» του ιδρύματος για τη διενέργεια των επαφών με τον δανειολήπτη, με τα πλήρη στοιχεία των αρμόδιων υπαλλήλων ή των τυχόν εξουσιοδοτημένων να ενεργούν για λογαριασμό του ιδρύματος προσώπων.

(v) Πλήρη επεξήγηση της έννοιας του συνεργάσιμου δανειολήπτη και τις επιπτώσεις της μη συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων:

- τυχόν πρόσθετων οικονομικών επιβαρύνσεων,
- της πιθανότητας το ίδρυμα να αξιολογήσει ως κατάλληλη λύση μία λύση οριστικής διευθέτησης αντί λύσης ρύθμισης και
- προειδοποίησης για τυχόν λοιπές δυσμενείς νομικές συνέπειες που μπορεί να επιφέρει η κατηγοριοποίηση του δανειολήπτη ως μη συνεργάσιμου

(vi) Το «Ενημερωτικό Φυλλάδιο προς τους Δανειολήπτες με οικονομικές δυσχέρειες».

(δδ) Η γραπτή ειδοποίηση πρέπει να συνοδεύεται με απόδειξη παραλαβής της ειδοποίησης και τηλεφωνική κλήση για τον προγραμματισμό κατ' ιδίαν συνάντησης, στην οποία και θα συμφωνηθεί η επόμενη ημερομηνία επικοινωνίας για τη στενή παρακολούθηση της κατάστασης.

(γ) Επικοινωνία μετά τις αρχικές καθυστερήσεις

(αα) Αν η καθυστέρηση έχει υπερβεί τις τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες και επιπλέον παρέλθουν

- (i) δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες από την αποστολή της ως άνω γραπτής ειδοποίησης χωρίς ο δανειολήπτης να ανταποκριθεί ή
- (ii) η τεθείσα προθεσμία για να συμφωνήσει με αρχικώς προταθείσα λύση ρύθμισης ή εναλλακτική αυτής ή

(ββ) αν η καθυστέρηση υπερβεί τις ενενήντα (90) ημερολογιακές ημέρες ή τρεις (3) μηνιαίες δόσεις, ρυθμισμένου ήδη ή μη δανείου, δεν έχουν καταβληθεί ολοσχερώς, χωρίς παράλληλα να βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία με σκοπό τη συμφωνία εναλλακτικής λύσης ρύθμισης, παρά τις ειδοποιήσεις που έχουν σταλεί, με βάση τα παραπάνω, τότε

το ίδρυμα οφείλει να αποστείλει εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από το πέρας των παραπάνω προθεσμιών, **προειδοποιητική επιστολή** στον δανειολήπτη για την προοπτική και τις συνέπειες του χαρακτηρισμού του δανειολήπτη ως μη συνεργάσιμου. Στην προειδοποιητική επιστολή περιλαμβάνονται οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 1 της ενότητας Z κατωτέρω.

(δ) Επικοινωνία με δανειολήπτες με καθυστερήσεις ήδη κατά τη θέση σε ισχύ του Κώδικα

Αν η καθυστέρηση υπερβαίνει ήδη τις τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες κατά τη θέση σε ισχύ του Κώδικα, αποστέλλεται η γραπτή ειδοποίηση της παρ. (β) και παρέχεται προθεσμία δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών στον δανειολήπτη να ενταχθεί στο στάδιο 2 της Δ.Ε.Κ. υποβάλλοντας την Τυποποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Πληροφόρησης στο ίδρυμα. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης, αποστέλλεται η προειδοποιητική επιστολή της ανωτέρω υποπαραγράφου (ββ).

2. Στάδιο 2: Συγκέντρωση οικονομικών και άλλων πληροφοριών από τον δανειολήπτη

(α) Το ίδρυμα οφείλει:

- (αα) να παρέχει την Τυποποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Πληροφόρησης του Παραρτήματος 1, η οποία περιέχει τα ελάχιστα απαιτούμενα στοιχεία τόσο για τις δαπάνες διαβίωσης ώστε να συσχετισθούν με την έννοια των «ευλόγων δαπανών διαβίωσης» όσο και για την αξιολόγηση που πραγματοποιείται στο Στάδιο 3, με απόδειξη παραλαβής της,
- (ββ) να προσφέρει καθοδήγηση για τη συμπλήρωσή της στο «Ειδικό Σημείο Επικοινωνίας»,
- (γγ) να ενημερώνει τον δανειολήπτη για τους εξουσιοδοτημένους δυνάμει του Ν. 4224/2013 ή και άλλων σχετικών διατάξεων της νομοθεσίας δημόσιους φορείς, στους οποίους θα μπορούσε να αποταθεί για συμβουλευτική υποστήριξη,
- (δδ) να ενημερώνει τον δανειολήπτη για την υποχρέωση γνωστοποίησης στο ίδρυμα των ζητούμενων πληροφοριών, με πλήρη ειλικρίνεια, εντός της προθεσμίας των δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών, προκειμένου ο δανειολήπτης να εξακολουθεί να θεωρείται ως συνεργάσιμος και
- (εε) να ενημερώνει τον δανειολήπτη για την υποχρέωση γνωστοποίησης αμελλητί καταστάσεων έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθμ. [...] απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους ή ουσιώδεις μεταβολές της οικονομικής του κατάστασης .

(β) Το ίδρυμα δύναται να απαιτεί από τον δανειολήπτη να παρέχει υποστηρικτικά στοιχεία/δικαιολογητικά προς επιβεβαίωση των πληροφοριών που περιέχονται στην Τυποποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Πληροφόρησης καθορίζοντας προθεσμία προσκόμισης αυτών ανάλογη του χρόνου που απαιτείται για την έκδοση ή διαθεσιμότητα τους .

(γ) Κάθε ίδρυμα μεριμνά για τη συλλογή επαρκούς, πλήρους και ακριβούς πληροφόρησης για τα οικονομικά δεδομένα του δανειολήπτη πέραν της ως άνω Κατάστασης, προκειμένου να αξιολογεί την οικονομική τους κατάσταση και την καταλληλότητα εναλλακτικών λύσεων ρύθμισης ή οριστικής διευθέτησης.

(δ) Το ίδρυμα οφείλει να εξηγήσει στον δανειολήπτη ότι η έγκαιρη υποβολή πλήρως και επακριβώς συμπληρωμένης Τυποποιημένης Κατάστασης Οικονομικής Πληροφόρησης αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την παρουσίαση κατάλληλης λύσης ρύθμισης

(ε) Στην περίπτωση δανείου με ενδείξεις πιθανής καθυστέρησης, το ίδρυμα δύναται να προτείνει στον δανειολήπτη τη συμπλήρωση της Τυποποιημένης Κατάστασης Οικονομικής Πληροφόρησης. Στην περίπτωση άρνησης εκ μέρους του δανειολήπτη να συμπληρώσει την Τυποποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Πληροφόρησης, ο δανειολήπτης δεν κατατάσσεται ως μη συνεργάσιμος για το σκοπό εφαρμογής του παρόντος Κώδικα.

(στ) Η πληροφόρηση θα φυλάσσεται από το ίδρυμα και σε ηλεκτρονική μορφή.

3. Στάδιο 3: Αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων

(α) Κάθε ίδρυμα αξιοποιεί τα υποβληθέντα από τον δανειολήπτη οικονομικά στοιχεία και κάθε διαθέσιμη από άλλες πηγές πληροφόρηση ώστε να αξιολογούνται, κατ' ελάχιστον, τα εξής:

- (αα) η οικονομική κατάσταση του δανειολήπτη,
- (ββ) το συνολικό ύψος και τη φύση των χρεών του δανειολήπτη,
- (γγ) η τρέχουσα ικανότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη,
- (δδ) το ιστορικό οικονομικής συμπεριφοράς του δανειολήπτη και,
- (εε) η προβλεπόμενη και αναμενόμενη ικανότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο των «εύλογων δαπανών διαβίωσης».

(β) Ειδικότερα, στην περίπτωση που ο δανειολήπτης αποτελεί επιχείρηση (ανεξάρτητα από τη νομική μορφή αυτής) αξιολογούνται συμπληρωματικά:

- (αα) το υποβαλλόμενο επιχειρηματικό σχέδιο ή σχέδιο αναδιάρθρωσης της επιχείρησης ή του ομίλου,
- (ββ) η ίδια συμμετοχή των βασικών μετόχων στο χρηματοδοτικό πλάνο του επενδυτικού σχεδίου,
- (γγ) οι προοπτικές ανάπτυξης του κλάδου της επιχείρησης
- (δδ) οι όποιες εκτιμούμενες μελλοντικές ταμειακές ροές, οι οποίες συνηγορούν υπέρ της εκτίμησης ότι υφίσταται δυνατότητα εξυπηρέτησης του ανειλημμένου χρέους,
- (εε) οι παράγοντες κινδύνου του επιχειρηματικού σχεδίου, οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στη δυνατότητα αποπληρωμής και τα πιθανά μέτρα αποφυγής αυτών των κινδύνων και των επιπτώσεών τους.

4. Στάδιο 4: Πρόταση κατάλληλης λύσης ρύθμισης ή οριστικής διευθέτησης

(α) Κάθε ίδρυμα προτείνει, χωρίς αυτό να θεωρείται νέα υπηρεσία προς τον δανειολήπτη, μετά την ανωτέρω αξιολόγηση μία ή περισσότερες εναλλακτικές λύσεις ρύθμισης ή οριστικής διευθέτησης στον δανειολήπτη που καλύπτεται από τον παρόντα Κώδικα και θεωρείται συνεργάσιμος.

(β) Η αξιολόγηση πρέπει να βασίζεται σε καθορισμένα και διαφανή κριτήρια και διαδικασίες του ιδρύματος. Κάθε ίδρυμα γνωστοποιεί στον δανειολήπτη τυχόν πρόσθετα στοιχεία καθώς και βασικές παραμέτρους της μεθοδολογίας αξιολόγησης καταλληλότητας των λύσεων ρύθμισης.

(γ) Κάθε ίδρυμα καταβάλλει κάθε εύλογη προσπάθεια για να συνεργαστεί με τον δανειολήπτη καθ' όλη τη διαδικασία αξιολόγησης προκειμένου να προσδιορίσει με ακρίβεια την ικανότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη, με στόχο να καταλήξουν σε μια κατάλληλη λύση.

(δ) Κάθε ίδρυμα οφείλει να διενεργεί την αξιολόγησή του, λαμβάνοντας υπόψη τόσο ιστορικά στοιχεία όσο και ρεαλιστικές προβλέψεις. Για το σκοπό αυτό, το ίδρυμα

οφείλει να εξηγεί στον δανειολήπτη τα πλεονεκτήματα και την αναγκαιότητα να παραμείνει συνεργάσιμος και να παρέχει σε εύθετο χρόνο, οποιαδήποτε συμπληρωματική πληροφόρηση είναι αναγκαία προκειμένου να μπορεί το ίδρυμα να αξιολογήσει και να επαληθεύσει τα προβλεπόμενα έσοδα και έξοδα του δανειολήπτη, καθώς και τα ελεύθερα επιβαρύνσεων περιουσιακά του στοιχεία.

(ε) Για την αξιολόγηση της καταλληλότητας λαμβάνονται υπόψη, σε κάθε περίπτωση η ανάγκη συμμόρφωσης προς τις ισχύουσες εποπτικές απαιτήσεις, καθώς και τις ειδικότερες για τη διαχείριση των καθυστερήσεων διατάξεις της ΠΕΕ [υπό έκδοση].

(στ) Κάθε ίδρυμα προβαίνει σε αξιολόγηση της αξίας τυχόν εμπράγματης εξασφάλισης (ή άλλου περιουσιακού/-ών στοιχείου/-ων του δανειολήπτη που θα μπορούσε/-αν να αποτελέσει/-ουν πρόσθετη/ες εξασφάλιση/-εις). Κάθε μία από τις εκτιμώμενες αξίες γνωστοποιείται γραπτώς στον δανειολήπτη, ταυτοχρόνως με την παρουσίαση της προτεινόμενης λύσης ρύθμισης/οριστικής διευθέτησης. Κατά τη γνωστοποίηση της πρόθεσής του να συναινέσει στην προτεινόμενη λύση, ο δανειολήπτης γνωστοποιεί ότι συμφωνεί με τις εκτιμώμενες ως άνω αξίες.

(ζ) Σε περιπτώσεις πολλαπλών δανείων του ίδιου δανειολήπτη έναντι του ίδιου ιδρύματος (π.χ. επιχειρηματικού δανείου, στεγαστικού δανείου, δανείου με εξασφάλιση εμπορικό ακίνητο κλπ), το ίδρυμα οφείλει να εξετάζει την περίπτωση διαχωρισμού των στοιχείων των διαφόρων δανείων, της αξίας των αντίστοιχων εξασφαλίσεων και των χρηματοοικονομικών ροών, κατά τη διενέργεια της ανάλυσης, για τον προσδιορισμό της καταλληλότερης λύσης ρύθμισης ή οριστικής διευθέτησης.

(η) Κάθε ίδρυμα παρουσιάζει στον συνεργάσιμο δανειολήπτη εντός προκαθορισμένου εύλογου χρόνου από τη λήψη των οικονομικών και άλλων πληροφοριών, όπως προβλέπεται στο Στάδιο 2, την προτεινόμενη ή τις εναλλακτικά προτεινόμενες σε αυτόν λύσεις ρύθμισης ή οριστικής διευθέτησης (βλ. ενδεικτικούς τύπους στο Παράρτημα 2) με το «Τυποποιημένο Έγγραφο Πρότασης Λύσεων Ρύθμισης ή Οριστικής Διευθέτησης», το οποίο παραδίδεται σε κατ' ιδίαν συνάντηση με βεβαιωμένη παραλαβή από τον δανειολήπτη ή αποστέλλεται ταχυδρομικά με συστημένη επιστολή.

(θ) Το «Τυποποιημένο Έγγραφο Πρότασης Λύσεων Ρύθμισης ή Οριστικής Διευθέτησης» περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής:

- (αα) Την ένδειξη ότι αυτό συντάσσεται στο πλαίσιο των διατάξεων του Κώδικα.
- (ββ) Την ευκρινή ένδειξη ότι η συναίνεση του δανειολήπτη σε μία ή περισσότερες περιλαμβανόμενες σε αυτό λύσεις είναι εθελοντικού χαρακτήρα και ότι η συναίνεση του δανειολήπτη είναι απαραίτητη για οποιαδήποτε τροποποίηση των υφιστάμενων όρων και προϋποθέσεων.
- (γγ) Τεκμηρίωση της καταλληλότητας της προτεινόμενης/-ων λύσεων. Στην περίπτωση που προσφέρεται ως κατάλληλη μόνο λύση οριστικής διευθέτησης θα τεκμηριώνονται τα κριτήρια, βάσει των οποίων αποκλείστηκε η εξεύρεση κατάλληλης λύσης ρύθμισης.
- (δδ) Τεκμηριωμένη επεξήγηση των επιπτώσεων κάθε λύσης, όπως ανάλυση του είδους και του ύψους του κόστους, εξόδων και επιβαρύνσεων των παραπάνω εναλλακτικών, στο μέτρο που ευλόγως μπορεί να εκτιμηθούν, το υπόλοιπο οφειλής που τυχόν θα πρέπει να αποπληρωθεί και μετά την

υλοποίηση των λύσεων αυτών, την πιθανή επίπτωση στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής διαβάθμισης του δανειολήπτη κ.ο.κ.

- (εε) Ενημέρωση για το δικαίωμα του δανειολήπτη να αναζητήσει συμβουλή ανεξάρτητου επαγγελματία για την υποβοήθησή του στη λήψη απόφασης, εάν αυτός το κρίνει απαραίτητο.
- (ζζ) Ενημέρωση για τη δυνατότητα του δανειολήπτη
- (i) να παράσχει τη συναίνεσή του εντός εύλογης προθεσμίας, όχι μικρότερης των δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών, στην προτεινόμενη ή σε μία από τις προτεινόμενες λύσεις ή
 - (ii) να αντιπροτείνει γραπτώς ή
 - (iii) να δηλώσει γραπτώς ότι αρνείται να συναινέσει με οποιαδήποτε πρόταση,
- εντός χρονικού διαστήματος όχι μικρότερου των δεκαπέντε (15) εργασίμων ημερών.
- (ηη) Ενημέρωση για τα επόμενα βήματα ή και τις έννομες συνέπειες, σε κάθε μία εκ των περιπτώσεων ανωτέρω (όπως λ.χ. τυχόν άρση προστασίας της περιουσίας του, το χρονικό διάστημα μετά το οποίο μπορεί να κινηθούν οι διαδικασίες ρευστοποίησης εξασφαλίσεων κ.ο.κ.).
- (θθ) Τα πλήρη στοιχεία των φορέων που παρέχουν συμβουλευτική υποστήριξη δυνάμει του Ν. 4224/2013 ή άλλων σχετικών διατάξεων της νομοθεσίας.
- (ii) Επισήμανση για τη σημασία της έγκαιρης ενημέρωσης του ιδρύματος σε περίπτωση που η οικονομική κατάσταση του δανειολήπτη μεταβληθεί.
- (i) Κατά την παρουσίαση της προτεινόμενης ή των εναλλακτικά προτεινόμενων λύσεων, κάθε ίδρυμα οφείλει:
- (αα) Να παρέχει όσο το δυνατόν πιο τυποποιημένη και εύληπτη πληροφόρηση στον δανειολήπτη, προκειμένου αυτός να κατανοήσει την πρόταση ή και τις διαφορές τόσο μεταξύ των εναλλακτικά προτεινόμενων λύσεων, σε περίπτωση που υφίστανται περισσότερες από μία, όσο και μεταξύ των όρων αυτών και της υφιστάμενης δανειακής σύμβασης.
 - (ββ) Να ανταποκρίνεται στον δανειολήπτη, γραπτώς, εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της τυχόν άρνησης συναίνεσής του, εκφράζοντας την προθυμία του να τον καλέσει, εκ νέου, προκειμένου να αξιολογηθούν άλλες λύσεις, εάν είναι εφικτό, ή εξηγώντας του τους λόγους, για τους οποίους τούτο δεν είναι εφικτό. Στην δεύτερη αυτή περίπτωση, γνωστοποιεί στον δανειολήπτη επιπροσθέτως τα εξής:
 - (i) Το δικαίωμα του δανειολήπτη να υποβάλλει ένσταση στην Επιτροπή Ενστάσεων του ιδρύματος εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από την τελευταία ως άνω γνωστοποίηση εκ μέρους του ιδρύματος,
 - (ii) Το δικαίωμα του ιδρύματος να κινησει νομική διαδικασία μετά το πέρας της διαδικασίας εξέτασης ενστάσεων.

- (γγ) Να είναι δεκτικό σε σχόλια και ερωτήματα από τους δανειολήπτες και, σε περίπτωση που έχουν γίνει ακούσια λάθη στην αξιολόγηση από το ίδρυμα λόγω λανθασμένων στοιχείων ή παραδοχών, τότε το ίδρυμα οφείλει να αναθεωρήσει την αξιολόγησή του και να παρουσιάσει εκ νέου αναθεωρημένη λύση, γνωστοποιώντας στον δανειολήπτη το γεγονός αυτό καθώς και το στάδιο στο οποίο «παραπέμπεται» εκ νέου η περίπτωση του δανείου του (π.χ. επαναφορά στο στάδιο 4).

5. Στάδιο 5: Διαδικασία Εξέτασης Ενστάσεων

Κάθε ίδρυμα οφείλει να καθορίζει με σαφήνεια τη Διαδικασία Εξέτασης Ενστάσεων (Δ.Ε.Ε.) και να την γνωστοποιεί, δεόντως, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κώδικα, διασφαλίζοντας, επιπροσθέτως, σε κάθε δανειολήπτη που καλύπτεται από τον Κώδικα:

- (α) άμεση και εύκολη πρόσβαση σε προκαθορισμένα σημεία επικοινωνίας με το προσωπικό που είναι επιφορτισμένο να εμπλέκεται στη «Διαδικασία Εξέτασης Ενστάσεων»,
- (β) τυποποιημένα Έγγραφα Ενστάσεων,
- (γ) την με βεβαίωση παραλαβής παραλαβή των ενστάσεων και την διαβίβασή τους αμελλητί στην Επιτροπή Ενστάσεων και
- (δ) την ενημέρωση για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εξέταση της ένστασης.

Η απόφαση της Επιτροπής Ενστάσεων αναφορικά με την ένσταση δεν δύναται να υπερβεί τους τρεις (3) μήνες, παρέχεται γραπτώς και είναι δεόντως αιτιολογημένη.

Z. Χειρισμός μη Συνεργάσιμου Δανειολήπτη

1. Πριν το ίδρυμα κατηγοριοποιήσει δανειολήπτη ως μη συνεργάσιμο οφείλει να τον ενημερώσει γραπτώς, με απόδειξη παραλαβής, ως προς τα εξής:

- (α) Τις ενέργειες στις οποίες ο δανειολήπτης οφείλει να προβεί και την σχετική προθεσμία, για να αποφύγει αυτή την εξέλιξη και την επισήμανση ότι εφόσον δεν τις πραγματοποιήσει θα κατηγοριοποιηθεί ως μη συνεργάσιμος χωρίς άλλη ειδοποίηση.
- (β) Τις νομικές συνέπειες του χαρακτηρισμού ως μη συνεργάσιμου εν σχέσει με πιθανά μέτρα που αφορούν πτώχευση, πλειστηριασμό, δέσμευση περιουσίας.
- (γ) Την ενημέρωση της δυνατότητας του δανειολήπτη να έχει συμβουλευτική, νομική ή οικονομική υποστήριξη από δημόσιους φορείς που λειτουργούν για τους σκοπούς εφαρμογής του Ν. 4224/2013 ή άλλων σχετικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας.
- (δ) Το γεγονός ότι και μετά την ρευστοποίηση το τυχόν υπόλοιπο του δανείου σε καθυστέρηση θα εξακολουθεί να αποτελεί εκτοκίζόμενη απαίτηση του ιδρύματος.

2. Μετά την κατηγοριοποίηση ενός δανειολήπτη ως μη συνεργάσιμου, το ίδρυμα οφείλει να τον ενημερώσει για το γεγονός αυτό εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών γραπτώς με βεβαίωση παραλαβής, και να γνωστοποιήσει, κατ' ελάχιστον, τα εξής:

- (α) Το γεγονός ότι έχει ταξινομηθεί ως μη συνεργάσιμος και τον/τους ειδικότερο/-ους λόγους για την κατάταξή του ως μη συνεργάσιμου.
- (β) Τις λεπτομέρειες αναφορικά με το χρονοδιάγραμμα, με βάση το οποίο το ίδρυμα θα κινήσει τυχόν νομικές διαδικασίες (π.χ. ρευστοποίησης ή δέσμευσης εξασφαλίσεων).
- (γ) Εκτίμηση του κόστους που αυτές συνεπάγονται για τον δανειολήπτη.
- (δ) Την αναμενόμενη επίπτωση στην πιστοληπτική διαβάθμιση του δανειολήπτη, με βάση τις εσωτερικές διαδικασίες του ιδρύματος.
- (ε) Τον κίνδυνο εκποίησης από το ίδρυμα τυχόν εξασφαλίσεων που έχουν παρασχεθεί από τους εγγυητές.
- (στ) Το γεγονός ότι ο δανειολήπτης και τυχόν εγγυητές εξακολουθούν να είναι υπόχρεοι για τυχόν εναπομένον υπόλοιπο μετά την ενδεχόμενη εκποίηση εξασφαλίσεων, καθώς και τον τρόπο και το επιτόκιο που αυτό θα εκτοκίζεται.
- (ζ) Το γεγονός ότι τυχόν ανώτατα όρια χρεώσεων ή και προσαυξήσεων, προβλεπόμενα στη σύμβαση, μπορεί να παύσουν να ισχύουν και έχουν εφαρμογή λοιπές ισχύουσες νομικές ή και κανονιστικές διατάξεις.

Η. Πολλαπλοί Πιστωτές

Σε περιπτώσεις κοινών, αναφορικά με δανειολήπτη που εμπίπτει στον Κώδικα, πιστωτών, τα ιδρύματα μπορεί να επιδιώκουν την εξεύρεση κοινά αποδεκτής λύσης υιοθετώντας τις βέλτιστες πρακτικές του Παρατήματος 3.

Θ. Δάνειο που υπάγεται σε ευνοϊκό νομικό καθεστώς

1. Οι διατάξεις του Κώδικα εφαρμόζονται με την επιφύλαξη τυχόν νομικών διατάξεων, οι οποίες επιφυλάσσουν σε δάνειο ή δανειολήπτη μεταχείριση ευνοϊκότερη σε σχέση με αυτήν που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρούσας.
2. Κάθε ίδρυμα οφείλει να χειρίζεται με διακριτό τρόπο τα εν λόγω δάνεια/δανειολήπτες στο πλαίσιο των συστημάτων διαχείρισης, ώστε να είναι σε θέση να επεξεργάζεται και τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την επίδειξη συμμόρφωσης προς τις οικείες διατάξεις και να αντιμετωπίζει το δάνειο/δανειολήπτη κατά τα προβλεπόμενα σε αυτές.

Ι. Εγγυητής

1. Για τους σκοπούς του Κώδικα, κάθε διάταξη που εφαρμόζεται επί δανειολήπτη νοείται ότι εφαρμόζεται και επί του/των εγγυητή/-ών:

(α) Όταν προβλέπεται ήδη ρητά από τη δανειακή σύμβαση ότι ο εγγυητής υποκαθιστά τον δανειολήπτη στις υποχρεώσεις του καθ' όλη τη διάρκεια αυτής.

(β) Όταν, ανεξάρτητα από το εάν προβλέπεται ρητά από τη δανειακή σύμβαση ότι ο εγγυητής υποκαθιστά τον δανειολήπτη στις υποχρεώσεις του καθ' όλη τη διάρκεια αυτής, έχουν υλοποιηθεί όλες οι προβλεπόμενες από τη Δ.Ε.Κ. ενέργειες μεταξύ ιδρύματος και δανειολήπτη, συμπεριλαμβανομένης της Διαδικασίας Διαχείρισης Ενστάσεων και δεν έχει υπάρξει συμφωνία μεταξύ ιδρύματος και δανειολήπτη. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται ανεξάρτητα από τυχόν εκκίνηση διαδικασίας μεσολάβησης εκ μέρους του Συνηγόρου του Καταναλωτή ή άλλης διαδικασίας εξωδικαστικής επίλυσης ή διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου.

ΙΑ. Επίδειξη Συμμόρφωσης

1. Κάθε ίδρυμα οφείλει να είναι σε θέση να αποδεικνύει στην Τράπεζα της Ελλάδος ότι έχει θεσπίσει σύστημα και διαδικασίες εφαρμογής του παρόντος Κώδικα καθώς και εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου της εφαρμογής αυτού και της εν γένει ισχύουσας νομοθεσίας, ώστε να διασφαλίζεται η σύννομη και συνεπής αντιμετώπιση των δανειοληπτών σε κάθε στάδιο της διαδικασίας. Για το σκοπό αυτό κάθε ίδρυμα:

(α) Τηρεί πλήρες αρχείο για ελάχιστη περίοδο έξι (6) ετών από την ημερομηνία που κάθε στοιχείο περιήλθε στην κατοχή του και όλα τα στοιχεία κάθε δανειολήπτη για τουλάχιστον έξι (6) έτη μετά τη λήξη της συνεργασίας του με αυτόν.

(β) Διασφαλίζει την προσβασιμότητα, την ποιότητα, την πληρότητα και την εγκυρότητα όλων των σχετικών στοιχείων.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος παρακολουθεί και ασκεί τον έλεγχο της πλήρους και αποτελεσματικής θέσπισης συστήματος και εφαρμογής του Κώδικα με επιτόπιες επιθεωρήσεις καθώς και με περιοδική, τουλάχιστον, σε εξαμηνιαία βάση ή και έκτακτη υποβολή στοιχείων που απαιτεί από τα ιδρύματα.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να εξειδικεύει τα της εφαρμογής του Κώδικα με εγκυκλίους ή διευκρινιστικά έγγραφα προς τα ιδρύματα από τη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος.

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος δεν επιλαμβάνεται ερωτημάτων ή καταγγελιών δανειοληπτών, καθώς αυτές εξετάζονται είτε από τον Συνήγορο του Καταναλωτή βάσει της παρ. 3 του άρθρου 1 του Ν. 4224/2013 είτε από τα αρμόδια δικαστήρια.

Οι διατάξεις της παρούσας τίθενται σε ισχύ από [...].

Η παρούσα να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και να αναρτηθεί στον διαδικτυακό τόπο της Τράπεζας της Ελλάδος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (ΤΥ.Κ.Ο.Π.)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Τύποι λύσεων ρύθμισης ή οριστικής διευθέτησης

Σκοπός του παρόντος Παραρτήματος δεν είναι η εξαντλητική παράθεση όλων των δυνατών ή επιτρεπτών λύσεων ρύθμισης ή οριστικής διευθέτησης, αλλά η απαρίθμηση και κατηγοριοποίηση ορισμένων από αυτές που τυγχάνουν εφαρμογής σε διεθνές επίπεδο, ώστε να διευκολύνεται η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής των διατάξεων του Κώδικα.

Τμήμα Ι:- Βραχυπρόθεσμες λύσεις ρύθμισης.

- (α) Τόκοι μόνο κατά τη διάρκεια βραχυπρόθεσμης περιόδου.
- (β) Μειωμένες τοκοχρεωλυτικές δόσεις κατά τη διάρκεια βραχυπρόθεσμης περιόδου.
- (γ) Περίοδος χάριτος.
- (δ) Αναβολή Πληρωμής Δόσης/Δόσεων.
- (ε) Τακτοποίηση Καθυστερούμενου Υπολοίπου.
- (στ) Κεφαλαιοποίηση καθυστερήσεων.

Τμήμα ΙΙ - Μακροπρόθεσμες λύσεις ρύθμισης

Ως μακροπρόθεσμες λύσεις ρύθμισης κατατάσσονται τύποι λύσεων ρύθμισης, η διάρκεια της χρονικής περιόδου μεταβολής του σχεδίου αποπληρωμής των οποίων ισούται με ή υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη.

- (α) Μόνιμη μείωση του επιτοκίου ή του συμβατικού περιθωρίου.
- (β) Αλλαγή Τύπου Επιτοκίου (π.χ. από κυμαινόμενο σε σταθερό).
- (γ) Παράταση της διάρκειας.
- (δ) Διαχωρισμός ενυπόθηκου δανείου σε:
 - i. ένα βιώσιμο δάνειο με εμπράγματη εξασφάλιση, το οποίο ο δανειολήπτης αποπληρώνει, με βάση την εκτιμώμενη μελλοντική ικανότητα αποπληρωμής, και
 - ii. υπόλοιπο του δανείου, στο οποίο δεν λογίζονται τόκοι έως μια μεταγενέστερη ημερομηνία αποπληρωμής. Κατά την μεταγενέστερη αυτή ημερομηνία ή πριν από αυτήν, διενεργείται επαναξιολόγηση της ικανότητας αποπληρωμής. η οποία προσδιορίζεται είτε από την εκτιμώμενη βελτίωση της δυνατότητας αποπληρωμής του δανειολήπτη είτε από τα εκτιμώμενα έσοδα ρευστοποίησης εμπράγματης εξασφάλισης ή άλλου περιουσιακού στοιχείου με συντηρητικές παραδοχές.
- (ε) Πρόσθετη εξασφάλιση από τον δανειολήπτη, στο πλαίσιο μιας ευρύτερης λύσης ρύθμισης.
- (στ) Λειτουργική αναδιάρθρωση επιχείρησης.
- (ζ) Συμφωνίες ανταλλαγής χρέους με μετοχικό κεφάλαιο.

Τμήμα ΙΙΙ - Λύσεις Οριστικής Διευθέτησης

Ως λύση οριστικής διευθέτησης ορίζεται οποιαδήποτε μεταβολή του είδους της συμβατικής σχέσης μεταξύ ιδρύματος και δανειολήπτη ή ο τερματισμός αυτής, αποσκοπώντας στην οριστική τακτοποίηση της απαίτησης του ιδρύματος έναντι του δανειολήπτη και, η οποία μπορεί να διενεργείται μέσω μίας ή περισσότερων από τις παρακάτω ενδεικτικά αναφερόμενες λύσεις, που προσφέρονται στο πλαίσιο των διεθνών πρακτικών. Η υιοθέτηση εκάστης εξ αυτών εξετάζεται, όμως, κάθε φορά σε σχέση με τις προβλέψεις του ελληνικού δικαίου:

(α) Εθελοντική Παράδοση Ενυπόθηκου Ακινήτου στο πλαίσιο ευρύτερης ρύθμισης.

(β) Μετατροπή σε Χρηματοδοτική Μίσθωση, με την οποία ο δανειολήπτης μεταβιβάζει την κυριότητα του ακινήτου στο ίδρυμα και υπογράφει μια σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης, για ελάχιστη χρονική διάρκεια (συνήθως πέντε (5) έτη). Ο δανειολήπτης αποκτά τα προβλεπόμενα από το ισχύον δίκαιο περί συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης δικαιώματα.

(γ) Πώληση και ενοικίαση, με την οποία ο δανειολήπτης μεταβιβάζει την κυριότητα του ακινήτου είτε στο ίδρυμα είτε σε τρίτο (άλλο ίδρυμα, άλλο αγοραστή, κρατική εταιρία διαχείρισης ακινήτων κλπ) αποπληρώνοντας μέρος ή το σύνολο του δανείου. Η συμφωνία μπορεί να συνοδεύεται με παραχώρηση του δικαιώματος διαμονής στο ακίνητο για κάποια ελάχιστη χρονική διάρκεια έναντι μισθώματος (συνήθως για μια ελάχιστη περίοδο τριών (3) ετών).

(δ) Μεταβίβαση του δανείου σε άλλο ίδρυμα.

(ε) Αντικατάσταση παλαιού δανείου με νέο μικρότερου υπολοίπου..

(στ) Διαχείριση σε εκκαθάριση στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας.

(ζ) Ρευστοποίηση Εξασφαλίσεων για την ικανοποίηση της απαίτησης του ιδρύματος.

(η) Δικαστικές/Νομικές Ενέργειες πέραν της ρευστοποίησης εξασφαλίσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Προσέγγιση της International Association Of Restructuring, Insolvency & Bankruptcy Professionals (INSOL) σε Περιπτώσεις Πολλαπλών Πιστωτών

Πρώτη αρχή: Όταν ο δανειολήπτης αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες, όλοι οι εμπλεκόμενοι πιστωτές θα πρέπει να είναι διατεθειμένοι να συνεργαστούν μεταξύ τους, ούτως ώστε να δώσουν επαρκή χρόνο ("περίοδος αναστολής", "standstill period") για να ληφθούν και να αξιολογηθούν πληροφορίες για τον δανειολήπτη, καθώς και για την ετοιμασία και αξιολόγηση προτάσεων για την επίλυση των οικονομικών δυσκολιών του δανειολήπτη, εκτός και εάν κάτι τέτοιο είναι ακατάλληλο σε συγκεκριμένη περίπτωση.

Δεύτερη αρχή: Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής, όλοι οι εμπλεκόμενοι πιστωτές θα πρέπει να συμφωνήσουν να απέχουν από τη λήψη οποιωνδήποτε μέτρων για την επιβολή των απαιτήσεών τους, με σκοπό τη μείωση του ανοίγματός τους προς τον δανειολήπτη, αλλά έχουν το δικαίωμα να αναμένουν ότι, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής, η θέση τους σε σχέση με τους άλλους πιστωτές δεν θα τεθεί σε κίνδυνο.

Τρίτη αρχή: Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής, ο δανειολήπτης δεν θα πρέπει να προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια που θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά την αναμενόμενη απόδοση ανάκτησης των εμπλεκόμενων πιστωτών (είτε συλλογικά είτε ατομικά) σε σύγκριση με την κατάσταση κατά την ημερομηνία έναρξης της περιόδου αναστολής.

Τέταρτη αρχή: Τα συμφέροντα των εμπλεκόμενων πιστωτών εξυπηρετούνται καλύτερα όταν συντονίζεται η απόκριση τους στον δανειολήπτη. Ο συντονισμός αυτός είναι δυνατόν να διευκολύνεται όταν συστήνονται μία ή περισσότερες αντιπροσωπευτικές συντονιστικές επιτροπές και όταν διορίζονται επαγγελματίες σύμβουλοι για την παροχή συμβουλών και υποστήριξης των εν λόγω επιτροπών και, όπου κρίνεται κατάλληλο, των εμπλεκόμενων πιστωτών που συμμετέχουν στην όλη διαδικασία.

Πέμπτη αρχή: Καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αναστολής, οι πιστωτές πρέπει να καλέσουν τον δανειολήπτη (εάν πρόκειται για επιχείρηση) να παρέχει και να επιτρέπει στους εμπλεκόμενους πιστωτές ή/και επαγγελματίες συμβούλους τους λογική και έγκαιρη πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού του, την επιχείρησή του και τις προοπτικές της, ώστε να είναι δυνατή η ορθή αξιολόγηση της οικονομικής του θέσης και η ανάπτυξη βιώσιμων προτάσεων για όλους τους συμμετέχοντες πιστωτές.

Έκτη αρχή: Οι προτάσεις για την επίλυση των οικονομικών δυσκολιών του δανειολήπτη και, στο βαθμό που είναι δυνατό, οι διευθετήσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων πιστωτών σχετικά με οποιαδήποτε περίοδο αναστολής, θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν την ισχύουσα νομοθεσία και την ιεράρχηση των απαιτήσεων των εμπλεκόμενων πιστωτών (σχετική τους θέση) σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο κατά την ημερομηνία έναρξης της περιόδου αναστολής.

Έβδομη αρχή: Οι πληροφορίες που λαμβάνονται για τους σκοπούς της διαδικασίας ρύθμισης, που αφορά τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού και της επιχείρησής του

δανειολήπτη, καθώς και τυχόν προτάσεις για την επίλυση των οικονομικών δυσκολιών του, θα πρέπει να είναι διαθέσιμες σε όλους τους εμπλεκόμενους πιστωτές και θα πρέπει, εκτός εάν είναι ήδη γενικότερα διαθέσιμες στο κοινό, να διαχειρίζονται ως εμπιστευτικές.

Όγδοη αρχή: Εάν έχει παραχωρηθεί πρόσθετη χρηματοδότηση κατά τη διάρκεια της περιόδου αναστολής ή υπό οποιεσδήποτε προτάσεις για διάσωση ή αναδιάρθρωση, τότε στην αποπληρωμή τέτοιων πρόσθετων χρηματοδοτήσεων θα πρέπει, στο βαθμό που είναι δυνατό, να δοθεί προτεραιότητα σε σχέση με άλλες υποχρεώσεις ή απαιτήσεις των εμπλεκόμενων πιστωτών.